

**WSPARCIE AKTYWNOŚCI
ZAWODOWEJ KOBIET
Z OBSZARÓW WIEJSKICH,
ROZWOJU GOSPODARSTW
MŁODYCH ROLNIKÓW
ORAZ TURYSTYKI WIEJSKIEJ
I AGROTURYSTYKI**

**STUDIA
I MONOGRAFIE**

ISSN 0239-7102
ISBN 978-83-7658-871-1

184

WARSZAWA 2021

WSPARCIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ KOBIET Z OBSZARÓW WIEJSKICH, ROZWOJU GOSPODARSTW MŁODYCH ROLNIKÓW ORAZ TURYSTYKI WIEJSKIEJ I AGROTURYSTYKI

Praca zbiorowa pod red. nauk.
dr hab. Agnieszki Wrzochalskiej, prof. IERiGŻ-PIB

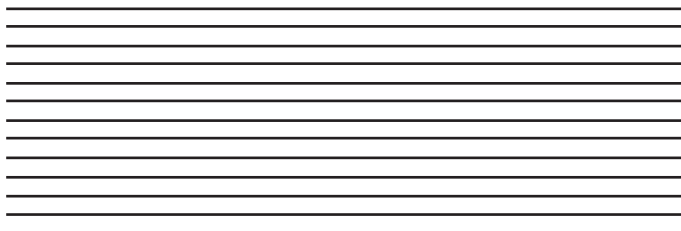
Autorzy:
dr hab. Barbara Chmielewska, prof. IERiGŻ-PIB
dr hab. Danuta Kołodziejczyk, prof. IERiGŻ-PIB
dr hab. Agnieszka Wrzochalska, prof. IERiGŻ-PIB
dr Aleksandra Pawłowska
mgr inż. Bogdan Buks
mgr Anna Staszczak

**STUDIA
I MONOGRAFIE**

ISSN 0239-7102
ISBN 978-83-7658-871-1

184

WARSZAWA 2021

Autorzy monografii są pracownikami Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowego Instytutu Badawczego:
dr hab. Barbara Chmielewska, prof. IERiGŻ-PIB (ORCID nr 0000-0003-1609-4809),
dr hab. Danuta Kołodziejczyk, prof. IERiGŻ-PIB (ORCID nr 0000-0001-9369-5101),
dr hab. Agnieszka Wrzochalska, prof. IERiGŻ-PIB (ORCID nr 0000-0001-5361-0089),
mgr inż. Bogdan Buks (ORCID nr 0000-0001-7111-6279),
mgr Anna Staszczak (ORCID nr 0000-0002-2036-8772).

Dr Aleksandra Pawłowska (ORCID nr 0000-0001-8964-3624),
były pracownik Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Państwowego Instytutu Badawczego.

Recenzent

*Prof. dr hab. Marian Podstawka, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Państwowy Instytut Badawczy*

Korekta

Joanna Gozdera

Redakcja techniczna

Leszek Ślipki

Projekt okładki

Leszek Ślipki

ISBN 978-83-7658-871-1

Nakład 220 egz. Ark. wyd. 9,78

Druk: Dział Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Państwowego Instytutu Badawczego

ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa,

tel.: (22) 50 54 685

e-mail: dw@ierigz.waw.pl;

<http://www.ierigz.waw.pl>

Spis treści

	str
Wstęp	5
<i>dr hab. Agnieszka Wrzochalska, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
Rozdział 1.	
Pozycja i rola współczesnych kobiet na obszarach wiejskich	9
<i>dr hab. Barbara Chmielewska, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
1.1. Wprowadzenie.....	9
1.2. Procesy migracyjne kobiet z obszarów wiejskich.....	9
1.3. Wielofunkcyjność ról kobiet na obszarach wiejskich.....	12
1.4. Przemoc ekonomiczna.....	18
1.5. Decyzje wiejskich kobiet w dążeniu do niezależności ekonomicznej.....	20
1.6. Współczesne kobiety wiejskie – wnioski z badań własnych.....	25
1.7. Zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Komisji Europejskiej w sprawie poprawy sytuacji ekonomicznej i społecznej kobiet na obszarach wiejskich.....	28
1.8. Podsumowanie.....	33
Rozdział 2.	
Wybrane zagadnienia dotyczące aktywności zawodowej kobiet z obszarów wiejskich	35
<i>dr hab. Barbara Chmielewska, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
2.1. Wprowadzenie.....	35
2.2. Sytuacja kobiet na rynku pracy.....	35
2.3. Osoby z niepełnosprawnościami na rynku pracy.....	44
2.4. Sytuacja kobiet z niepełnosprawnościami w UE.....	47
2.5. Nierówności w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn.....	49
2.6. Główne przyczyny niższej aktywności zawodowej kobiet w porównaniu z mężczyznami.....	54
2.7. Podsumowanie.....	56
Rozdział 3.	
Ocena efektywności instrumentów polityki rolnej wspierających rozwój gospodarstw młodych rolników	61
<i>dr Aleksandra Pawłowska</i>	
3.1. Wprowadzenie.....	61
3.2. Charakterystyka beneficjentów korzystających ze wsparcia dla młodych rolników w próbie Polskiego FADN.....	63
3.3. Potencjał produkcyjny gospodarstw młodych rolników.....	64
3.4. Wyniki ekonomiczne gospodarstw młodych rolników.....	70
3.5. Aktywność inwestycyjna młodych rolników.....	78

3.6. Zmiany wielkości ekonomicznej gospodarstw młodych rolników.....	83
3.7. Podsumowanie.....	86
Rozdział 4.	
Etniczno-narodowe uwarunkowania rozwoju turystyki na obszarach wiejskich.....	89
<i>dr hab. Agnieszka Wrzochalska, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
4.1. Wprowadzenie.....	89
4.2. Walory przyrodnicze i infrastruktura turystyczna	93
4.3. Baza noclegowa	95
4.4. Mniejszości narodowe.....	100
4.5. Mniejszości etniczne	108
4.6. Oddziaływanie pandemii COVID 19 na rozwój turystyki.....	112
4.7. Podsumowanie.....	115
Rozdział 5.	
Stan i perspektywy rozwoju agroturystyki na obszarach wiejskich.....	117
<i>dr hab. Danuta Kołodziejczyk, prof. IERiGŻ-PIB</i>	
5.1. Wprowadzenie.....	117
5.2. Potencjał agroturystyczny na obszarach wiejskich w Polsce.....	119
5.3. Dostępność bazy agroturystycznej.....	126
5.4. Agroturystyka jako ważny element zachowania dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich.....	138
5.5. Podsumowanie.....	143
Rozdział 6.	
Turystyka wiejska i agroturystyka – wnioski z badań IERiGŻ-PIB....	145
<i>dr hab. Agnieszka Wrzochalska, prof. IERiGŻ-PIB,</i>	
<i>mgr inż. Bogdan Buks, mgr Anna Staszczak</i>	
6.1. Wprowadzenie.....	145
6.2. Opinie respondentów dotyczące rozwoju agroturystyki.....	149
6.3. Osoby korzystające z oferty wypoczynku na wsi.....	154
6.4. Podsumowanie	156
Bibliografia.....	159
Aneks – mapy i tabele.....	169
Spis tabel, rysunków i map.....	175